

Skaidrojums valsts konsolidētajam finansiālās darbības pārskatam

Pārskata sagatavošanas pamatprincipi

Vispārīgie principi

Valsts konsolidētajā finansiālās darbības pārskatā (turpmāk – konsolidētais pārskats) uzrādīta finanšu informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību un Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites (turpmāk – valsts budžeta finanšu uzskaites) ieņēmumiem un izdevumiem 2018. gadā, kā arī salīdzinošā informācija par 2017. gadu.

Ministriju un centrālo valsts iestāžu finansiālās darbības pārskatā ir iekļauti valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu finansiālās darbības pārskati.

Pašvaldību finansiālās darbības pārskatā ir iekļauti pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu finansiālās darbības pārskati.

Ieņēmumus un izdevumus atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas saņemšanas vai samaksas, izņemot atsevišķus ieņēmumus un izdevumus, kurus uzskaita saskaņā ar naudas plūsmas principu, un to klasificēšanā piemēro Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumus Nr. 1032 “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju” un Nr. 1031 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.

Konsolidētajā pārskatā ieņēmumus un izdevumus uzrāda, tos klasificējot pēc ekonomiskās būtības, t.i., atbilstoši pamatdarbībai vai finanšu darbībai:

- ieņēmumi un izdevumi no pamatdarbības veidojas, lai sasniegtu budžeta iestāžu primāros mērķus, kas noteikti likumā “Par valsts budžetu 2018. gadam” vai saistošajos noteikumos par pašvaldību budžetiem. Šajā grupā iekļauj arī saņemtos ziedojumus un dāvinājumus un citos budžetos uzskaitītos līdzekļus;
- finanšu ieņēmumi un izdevumi veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru iegādes, pārdošanas, pārvērtēšanas, uzkrājumu nedrošajiem aizdevumiem izveidošanas un samazinājuma, valūtas kursu svārstībām, procentu ieņēmumiem un izdevumiem no finanšu darbības un citiem ienākumiem un izdevumiem no finanšu darbības.

Procentu ieņēmumus un izdevumus izvērtē pēc ekonomiskās būtības un atbilstoši izvērtējumam klasificē šādi:

- valsts budžeta finanšu uzskaitē procentu ieņēmumus vai izdevumus par kontu atlikumiem, termiņnoguldījumiem, aizdevumiem, aizņēmumiem vai vērtspapīriem attiecina uz pamatdarbību;
- valsts un pašvaldību budžeta iestādes (turpmāk kopā – budžeta iestādes) procentu ieņēmumus vai izdevumus par kontu atlikumiem un termiņnoguldījumiem, ja ieguldījuma mērķis ir gūt atdevi, attiecina uz pamatdarbību, savukārt procentu ieņēmumus par aizdevumiem un izdevumus par aizņēmumiem attiecina uz finanšu darbību.

Konsolidācijas pamatprincipi

Konsolidētais pārskats sagatavots, konsolidējot ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta iestāžu finansiālās darbības pārskatus un valsts budžeta finanšu uzskaites finansiālās darbības pārskatu.

Sagatavojot konsolidēto pārskatu:

- summēti visi pārskatos uzrādītie rādītāji;

- izslēgti savstarpēji atbilstoši ieņēmumu un izdevumu posteņi, savstarpējie darījumi starp pārskatā iekļautām valsts budžeta iestādēm, pašvaldībām un Valsts kasi, kā arī darījumi starp dažādiem budžetu veidiem, pielietojot mazākuma principa metodi, t.i., izslēdzot savstarpēji ekonomiski atbilstošo pozīciju mazākās vērtības.

Pamatdarbības ieņēmumi un izdevumi

Ieņēmumi no pamatdarbības

Ieņēmumus no pamatdarbības veido nodokļu ieņēmumi, kurus atzīst to saņemšanas dienā saskaņā ar naudas plūsmas principu, izņemot ieņēmumus no nekustamā īpašuma nodokļa, ko pašvaldības atbilstoši katras pašvaldības grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktai metodoloģijai uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Nenodokļu ieņēmumus – valsts nodevas, soda naudu, līgumsodu un nokavējuma naudas ieņēmumus – atzīst saskaņā ar naudas plūsmas principu. Procentu ieņēmumus, saņemtās soda naudas un citus nenodokļu ieņēmumus no valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Saimnieciskā gada beigās nodokļu un nodevu ieņēmumus, kas normatīvos aktos noteiktajā kārtībā atzīti par saņemtiem valsts budžetā pārskata gadā, bet valsts budžeta kontā Valsts kasē ieskaitīti nākamajā pārskata gadā, atzīst pārskata gadā.

Maksas pakalpojumus un citus pašu ieņēmumus atzīst atbilstoši uzkrāšanas principam un šos ieņēmumus galvenokārt veido ieņēmumi par izglītības pakalpojumiem, ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības, ieņēmumi par dokumentu izsniegšanu un kancelejas pakalpojumiem, ieņēmumi par nomu un īri, maksa par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs, ieņēmumi par dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem, atlīdzība no apdrošināšanas sabiedrībām par bojātu nekustamo īpašumu un kustamo mantu un citi budžeta iestāžu pašu ieņēmumi.

Ārvalstu finanšu palīdzību budžeta iestādes uzskaita kā nākamo periodu ieņēmumus, ja atbilstoši normatīvos aktos noteiktam saņemtie līdzekļi paredzēti ilgtermiņa ieguldījuma objekta iegādei, izveidošanai vai būvniecībai, tie tiks izlietoti nākamajos pārskata periodos noteiktu izdevumu segšanai vai budžeta iestādes funkciju izpildes nodrošināšanai un pastāv nosacījums, ka neizpildes gadījumā saņemtie līdzekļi jāatmaksā, kā arī tos neplāno kā dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem un budžeta iestāde tos saņēmusi no darījuma partnera – nerezidenta.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīto ārvalstu finanšu palīdzību ieņēmumos atzīst vienlaikus ar izdevumiem, par šo vērtību palielinot pārskata perioda ieņēmumus un samazinot nākamo periodu ieņēmumus.

Ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļus, kuri veido ārvalstu finanšu palīdzību valsts budžetam, uzskaita Valsts kase kā maksājumu iestāde, un tos atzīst kā saistības pret Eiropas Savienības (turpmāk – ES) politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem. Vienlaikus ar izdevumiem atzīst pārskata perioda ieņēmumus un noraksta saistības pret ES politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem.

Budžeta iestādes transfertu ieņēmumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, atbilstoši saņemtam apstiprinājumam no citas budžeta iestādes par attaisnotiem (atzītiem) izdevumiem, atzīstot pamatdarbības ieņēmumus un prasības pret budžeta iestādi vai samazinot avansā saņemtos transfertus (saistības). Transfertu ieņēmumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības ceļā saņemtos aktīvus vai nodotos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Ziedojumus un dāvinājumus uzskaita attiecīgajā aktīvu grupā, atzīstot pārskata perioda ieņēmumus vai nākamo periodu ieņēmumus dāvinājumu un ziedojumu novērtētajā vērtībā.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitītos ziedojumus un dāvinājumus pārskata perioda ieņēmumos atzīst vienlaikus ar izdevumiem, par šo vērtību samazinot nākamo periodu ieņēmumus.

Citus ieņēmumus no pamatdarbības uzrāda saskaņā ar uzkrāšanas principu un tajos iekļauj nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) sākotnējo atzīšanu, inventarizācijā konstatēto pārpalikumu, ieņēmumus no kredītsaistību dzēšanas, izveidoto uzkrājumu nedrošām prasībām un avansa maksājumiem samazinājumu, ieņēmumus no mežaudžu vērtības palielinājuma un citus darījumus.

Dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem atzīst pamatbudžeta ieņēmumos dotācijas saņemšanas dienā un gada beigās samazina par slēgtajiem valsts pamatbudžeta asignējumiem.

Izdevumi no pamatdarbības

Izdevumus no pamatdarbības uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu un tos veido izdevumi par atalgojumu, darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksām, pabalstiem un kompensācijām, mācību, darba un dienesta komandējumiem, darba braucieniem, pakalpojumiem, krājumiem, materiāliem, energoresursiem, biroja precēm un inventāru, periodiku, nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumiem, subsīdijām, dotācijām un sociāliem pabalstiem, kārtējiem maksājumiem ES budžetā un starptautisko sadarbību, kā arī procentu izdevumi.

Budžeta iestādes transfertu izdevumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, apstiprinot citas budžeta iestādes iesniegto dokumentu, kas apliecina izdevumu rašanos, atzīst pamatdarbības izdevumus un saistības pret budžeta iestādi vai samazina avansa maksājumu (prasības). Transfertu izdevumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības ceļā nodotos aktīvus vai saņemtos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Citi izdevumi no pamatdarbības galvenokārt veidojas no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) vērtības un vērtības samazinājuma norakstīšanas, izslēdzot aktīvu no uzskaites, inventarizācijās konstatētiem iztrūkumiem, veidojot uzkrājumus nedrošām prasībām, avansiem un iespējamām saistībām, un citiem darījumiem.

Finanšu ieņēmumi un izdevumi

Finanšu ieņēmumi

Finanšu ieņēmumos uzrāda ieņēmumus, kas veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru pārdošanas, pārvērtēšanas un vērtības samazinājuma reversēšanas, uzkrājumu nedrošiem aizdevumiem samazinājuma un valūtas kursu svārstībām, un procentu ieņēmumus no finanšu darbības un citus ienākumus no finanšu darbības.

Finanšu izdevumi

Finanšu izdevumos uzrāda izdevumus, kas veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru iegādes, pārvērtēšanas un vērtības samazinājuma, valūtas kursu svārstībām un izveidotiem uzkrājumiem nedrošiem aizdevumiem, procentu izdevumus no finanšu darbības un citus izdevumus no finanšu darbības.

Būtiskums

Konsolidētā pārskata skaidrojums sagatavots, ņemot vērā konsolidētā pārskata skaidrojumam noteikto būtiskuma līmeni un ministriju, centrālo valsts iestāžu vai pašvaldību finanšu pārskatos uzrādīto posteņu novērtēšanā piemēroto būtiskuma līmeni, kas noteikts saskaņā ar ministrijas, centrālās valsts iestādes vai pašvaldības izstrādāto un apstiprināto nozares vai pašvaldības vienoto grāmatvedības uzskaites kārtību, ko ievēro visas finanšu pārskatu

konsolidācijā iesaistītās iestādes. Informācija ir būtiska, ja tās neuzrādīšana vai neprecīza uzrādīšana var ietekmēt pārskatu lietotāja ekonomiska rakstura lēmumus, kas pieņemti, balstoties uz šo informāciju.

Skaidrojums par konsolidētā pārskata posteņiem

Konsolidētajā pārskatā veikta konsolidācija šādos pārskata posteņos:

- ieņēmumi konsolidēti par kopējo summu (7 887 711 198) *euro* par iestāžu savstarpējiem darījumiem no pamatdarbības;
- izdevumi konsolidēti par kopējo summu (7 887 711 198) *euro* par iestāžu savstarpējiem darījumiem, t.sk.:
 - izdevumi no pamatdarbības (7 764 371 677) *euro* vērtībā;
 - finanšu izdevumi (123 339 521) *euro* vērtībā.

Konsolidētajā pārskatā veikta korekcija atbilstoši bilances posteņu pārklasifikācijai šādos pārskata posteņos:

- ieņēmumi no pamatdarbības 3 804 *euro* vērtībā par prasību korekcijām, (400 392) *euro* vērtībā ieņēmumi par izveidoto uzkrājumu samazināšanu un (3 748 250 298) *euro* par Zemkopības ministrijas vērtēšanas metodikas maiņas rezultātā atzīto summu par ministrijai piekritīgo pazemes aktīvu – kūdras atradņu, smilts/grants karjeru bilances vērtību novērtējumu;
- izdevumi no pamatdarbības (8 447) *euro* vērtībā par izveidotiem uzkrājumiem tiesvedībām un debitoriem/ avansa maksājumiem izveidoto uzkrājumu korekcijām un kreditoru savstarpējo darījumu korekcijām;
- finanšu ieņēmumi 12 539 877 *euro* vērtībā, t.sk.:
 - 12 539 877 *euro* vērtībā par ministriju un centrālo valsts iestāžu ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārrēķinu pēc pašu kapitāla metodes;
- finanšu izdevumi 6 667 865 *euro* vērtībā, t.sk.:
 - 3 537 865 *euro* vērtībā par pašvaldību ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārrēķinu pēc pašu kapitāla metodes;
 - 3 130 000 *euro* vērtībā par iemaksām akciju sabiedrības “Attīstības finanšu institūcija Altum” rezerves kapitālā.

Ieņēmumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 1. tabulā.

1. tabula. Ieņēmumi no pamatdarbības (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no pamatdarbības (A1.1. līdz A1.8. rindas summa)	FD.A1.	11 221 365 186	10 140 587 568	1 080 777 618	110.7
Nodokļu ieņēmumi		8 657 137 752	8 014 102 898	643 034 854	108.0
Nenodokļu ieņēmumi	FD.A1.2.	607 552 869	543 954 552	63 598 317	111.7
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	FD.A1.3.	429 709 624	368 377 083	61 332 541	116.6
Ārvalstu finanšu palīdzība	FD.A1.4.	1 002 617 333	724 057 743	278 559 590	138.5
Transferti		0	214 9100	-214 910	0.0

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ziedojumi un dāvinājumi		10 376 753	12 511 943	-2 135 190	82.9
Citi ieņēmumi no pamatdarbības	FD.A1.8.	513 970 855	477 368 439	36 602 416	107.7

Ieņēmumi no pamatdarbības salīdzinājumā ar 2017. gadu palielinājušies par 1 080 777 618 *euro*, lielāko palielinājumu veido nodokļu ieņēmumi, par kuriem informācija sniegta gada pārskata “Skaidrojumā par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu budžetu izpildi” un “Skaidrojumā par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”. Pārējās izmaiņas galvenokārt veido:

FD.A1.2. Nenodokļu ieņēmumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē par 52 446 934 *euro*. Būtiskākās izmaiņas saistītas ar palielinājumu 97 794 166 *euro* vērtībā, kas galvenokārt veidojas no īstermiņa un ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumiem par emisijas kvotu tirdzniecību, savukārt ieņēmumu samazinājums (30 086 327) *euro* vērtībā par procentu ieņēmumiem no atvasināto finanšu instrumentu rezultāta, procentu ieņēmumu samazinājums (1 756 303) *euro* vērtībā par Valsts kases ieguldījumiem nerezidentu parāda vērtspapīros un procentu ieņēmumu samazinājums (13 892 013) *euro* vērtībā par Valsts kases ieguldījumiem rezidentu parāda vērtspapīros;
- šajā postenī būtisks palielinājums ir Labklājības ministrijai 2 431 958 *euro* vērtībā, būtiskākais darījums saistīts ar ieņēmumu atzīšanu no uzkrāto fondēto pensiju kapitāla iemaksām, ieņēmumu atzīšanu no regresa prasības un bezdarbnieku pabalstu atmaksa no Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikās zonas dalībvalstu kompetentajām institūcijām. Būtiskākais ieņēmumu samazinājums (1 124 260) *euro* saistīts ar ārvalstu vienošanos par sociālo pakalpojumu izmaksu;
- palielinājums Jūrmalas pilsēta pašvaldībai 821 655 *euro* vērtībā. Būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem no sodiem, kurus uzliek pašvaldība, no pašvaldības nodevas par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonā un no ieņēmumiem par pašvaldības nodevu par būvatļaujas izdošanu.

FD.A1.3. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Veselības ministrijai 15 987 171 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem no zāļu ražotājiem par finansiālo līdzdalību kompensējamo zāļu sarakstā iekļauto zāļu kompensācijas nodrošināšanai;
- palielinājums Ekonomikas ministrijai 12 836 455 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem par projekta īstenošanas izpildi AS “Attīstības finanšu institūcija Altum”;
- palielinājums Tieslietu ministrijai 12 381 775 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem par no regresa kārtībā atgūstamajiem uzturlīdzekļu parādiem.

FD.A1.4. Ārvalstu finanšu palīdzība.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē 260 485 730 *euro* vērtībā. Būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem no ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem par 2014. – 2020. gada plānošanas perioda un 2007. – 2013. gada plānošanas perioda Eiropas Savienības struktūrfondiem un Kohēzijas fondu projektiem;

- palielinājums Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 5 697 875 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem no ārvalstu finanšu palīdzības projektiem “Pārrobežu sadarbības programmu darbības nodrošināšanas projekti un pasākumi 2014.-2020. gadam”.
- palielinājums Aizsardzības ministrijai 4 885 546 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar atzītiem ieņēmumiem par saņemto ārvalstu finanšu palīdzību projektam “Air Software Based Element” un NATO kaujas grupas klātbūtnes nodrošināšanai;
- šajā postenī samazinājums Finanšu ministrijai par (38 889 190) *euro*. Būtiskākās izmaiņas saistītas Latvijas un Šveices sadarbības programmas projektu izbeigšanu.

FD.A.1.8. Citi ieņēmumi no pamatdarbības.

- Pārskata periodā lielākais šī posteņa palielinājums ir Zemkopības ministrijai 86 165 443 *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar ieņēmumiem no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) sākotnējās atzīšanas, jo iekļauti notikumus pēc bilances datuma un ir pārvērtēti un ņemti uzskaitē AS “Latvijas valsts meži” turējumā nodoto zemju dzīlēs esošie pazemes aktīvi;
- palielinājums Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 70 258 102 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar ieņēmumu atzīšanu no emisijas kvotu pārvērtēšanas un realizācijas, kā arī palielinājušies ieņēmumi no mežaudžu vērtības saskaņā ar mežaudžu uzskaites datu salīdzināšanu ar Valsts Meža dienesta publiskiem reģistriem. Kā arī palielinājums par ieņēmumiem, kas pienākas valsts budžetam par projektu neattiecināmo izdevumu atmaksu un projektu neizmantotā avansa atmaksu;
- palielinājums Aizsardzības ministrijai 24 484 858 *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar ieņēmumiem no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) sākotnējās atzīšanas, jo ņemti uzskaitē lietošanā nodotie objekti Nacionālo Bruņoto Spēku (turpmāk – NBS) Aviācijas bāzē, kas finansēti no ASV valdības;
- lielākais samazinājums šai postenī ir Satiksmes ministrijai par (70 400 951) *euro*, būtiskākās izmaiņas saistītas ar ieņēmumu samazinājumu no saistību dzēšanas valsts akciju sabiedrībai “Latvijas autoceļu uzturētājs” par dividendēs izmaksājamās daļas novirzīšanu valsts autoceļu uzturēšanas darbu apmaksai.

Izdevumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 2. tabulā.

2. tabula. Izdevumi no pamatdarbības (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Izdevumi no pamatdarbības (A2.1. līdz A2.11. rindas summa)	FD.A2.	10 749 647 868	9 873 824 492	875 823 376	108.9
Atalgojums		1 884 010 428	1 756 546 833	127 463 595	107.3
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas	FD. A2.2.	628 936 365	536 881 123	92 055 242	117.1
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni	FD. A2.3.	37 642 323	33 213 377	4 428 946	113.3
Pakalpojumi	FD.A2.4.	951 909 986	851 826 163	100 083 823	111.7
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika	FD. A2.5.	408 315 814	295 281 729	113 034 085	138.3
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		27 394 019	28 102 491	-708 472	97.5

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	FD.A2.7.	5 511 437 043	4 969 852 861	541 584 182	110.9
Procentu izdevumi		254 508 784	269 766 254	-15 257 470	94.3
Pamatkapitāla veidošana/nolietojuma un amortizācijas izmaksas		648 210 432	635 525 935	12 684 497	102.0
Citi izdevumi no pamatdarbības	FD.A2.11.	397 282 674	496 827 726	-99 545 052	80.0

Izdevumi no pamatdarbības salīdzinājumā ar 2017. gadu palielinājušies par 875 823 376 euro.

Būtiskās izmaiņas veido:

FD.A2.2. Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas.

- Lielākais palielinājums šai posteņī Iekšlietu ministrijai 35 755 978 euro, kas saistīts ar izdevumu palielinājumu atalgojumam amatpersonām un darbinieku atvaļinājumiem un atvaļināšanas pabalstiem Valsts policijā un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā;
- Tieslietu ministrijai palielinājums 7 875 781 euro vērtībā, kas saistīts ar izdevumu palielinājumu nodarbināto atlīdzībai saistībā ar izmaiņām normatīvā akta regulējumā un Maksātnespējas kontroles dienesta amata vietu skaita palielinājumu;
- Aizsardzības ministrijai palielinājums 6 759 575 euro vērtībā, kas saistīts ar izdevumu palielinājumu NBS palielinot personālsastāva amata vietu skaitu un minimālās mēneša darba algas pieaugumu.

FD.A2.3. Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni.

- Lielākais palielinājums šai posteņī Izglītības un zinātnes ministrija 1 360 759 euro, kas saistīts ar izdevumu palielinājumu darba braucieniem saistībā ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) līdzfinansētu projektu realizāciju;
- Aizsardzības ministrijai palielinājums 271 387 euro vērtībā, kas saistīts ar izdevumu palielinājumu NBS militārajām mācībām un karavīru individuālajām apmācībām ārvalstīs;
- Zemkopības ministrijai palielinājums 244 967 euro vērtībā, kas saistīts ar izdevumu palielinājumu apmeklējot starptautiskās zinātniskās konferences un sanāksmes.

FD.A2.4. Pakalpojumi.

- Lielākais palielinājums šai posteņī Aizsardzības ministrijai 11 835 236 euro vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem par pakalpojumiem pastiprinātās gaisa telpas patrulēšanā, par komunālajiem pakalpojumiem, nodrošinot sabiedroto karavīru izmitināšanu, par radiostaciju, kuģu un gaisa kuģu remontiem;
- Kultūras ministrijai palielinājums 10 123 526 euro vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem par Latvijas Simtgades, t.sk., XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku pasākumu īstenošanu un Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta “Kultūras mantojuma satura digitalizācija (1.kārta)” īstenošanu;
- Izglītības un zinātnes ministrijai palielinājums 6 515 607 euro vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumu pieaugumu ERAF līdzfinansētiem projektiem.

FD.A2.5. Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai 85 885 188 euro vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem par darījumiem ar emisijas kvotām;
- Aizsardzības ministrijai palielinājums ir 20 846 341 euro vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem par degvielas nodrošināšanu NBS militārajam apmācībām, par rezerves daļu norakstīšanu transportlīdzekļu modernizācijai un remontam, un karavīru ēdināšanu;
- Izglītības un zinātnes ministrija palielinājums ir 1 431 234 euro vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem par ERAF līdzfinansētu projektu uzsākšanu.

FD.A2.7. Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Veselības ministrijai 137 239 435 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem par darba samaksas pieaugumu valsts un pašvaldību ārstniecības iestādēs, papildus veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšana personām ar prognozējamu invaliditāti un darbaspējas vecumā ilgstoši slimojošu personu rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana dienas stacionārā;
- Finanšu ministrijai palielinājums ir 129 770 177 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai par veiktajiem maksājumiem Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda projektos finansējuma saņēmējiem;
- Ekonomikas ministrijai palielinājums 16 560 092 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem par obligātās iepirkuma komponentes (OIK) izmaksu kompensēšanu;
- Samazinājums Mārupes novadam (1 699 670) *euro* vērtībā, kas saistīts ar izdevumu samazinājumu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām saistībā ar līdzfinansējuma samazinājumu privātajiem bērnudārzem.

FD.A2.11. Citi izdevumi no pamatdarbības.

- Lielākais šī posteņa samazinājums ir Satiksmes ministrijai (78 423 798) *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumu samazinājumu no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu) vērtības un vērtības samazinājuma norakstīšanas, izslēdzot aktīvu no uzskaites, veicot nekustamo īpašumu sadali un apvienošanu, lai sakārtotu īpašumu tiesības un nodrošinātu pašvaldības funkciju izpildi, kā arī veicot datu precizēšanu un salīdzināšanu ar Zemesgrāmatu un Valsts zemes dienesta aktualizētajiem datiem;
- samazinājums valsts budžeta finanšu uzskaitē (38 027 254) *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar izdevumiem no uzkrājumu palielinājuma debitoru prasībām un aizdevumiem 21 572 756 *euro* vērtībā, uzkrājumu palielinājuma valsts vārdā sniegtiem galvojumiem 4 489 282 *euro* vērtībā un aktīvu vērtības samazinājuma par valsts galvoto studējošo kredītu norakstīšanu 7 648 *euro* vērtībā.
- palielinājums Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija 21 090 904 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar uzkrājumu veidošanu prasībām par Latvijai pārdošanai rezervēto emisijas kvotu realizēšanu.

Finanšu ieņēmumu un izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 3. tabulā.

3. tabula. Finanšu ieņēmumi un izdevumi (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Izmaiņas (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Finanšu ieņēmumi (+)	FD.B1.	604 027 160	1 662 195 896	-1 058 168 736	36.3
Finanšu izdevumi (-)	FD.B2.	-1 012 862 859	-919 656 182	-93 206 677	110.1
Ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no pamatlīdzekļu realizācijas		1 715 180	3 181 107	-1 465 927	53.9
Cits pārsniegums vai deficīts (B1+B2+B3)	FD.B.	-407 120 519	745 720 821	-1 152 841 340	-54.6

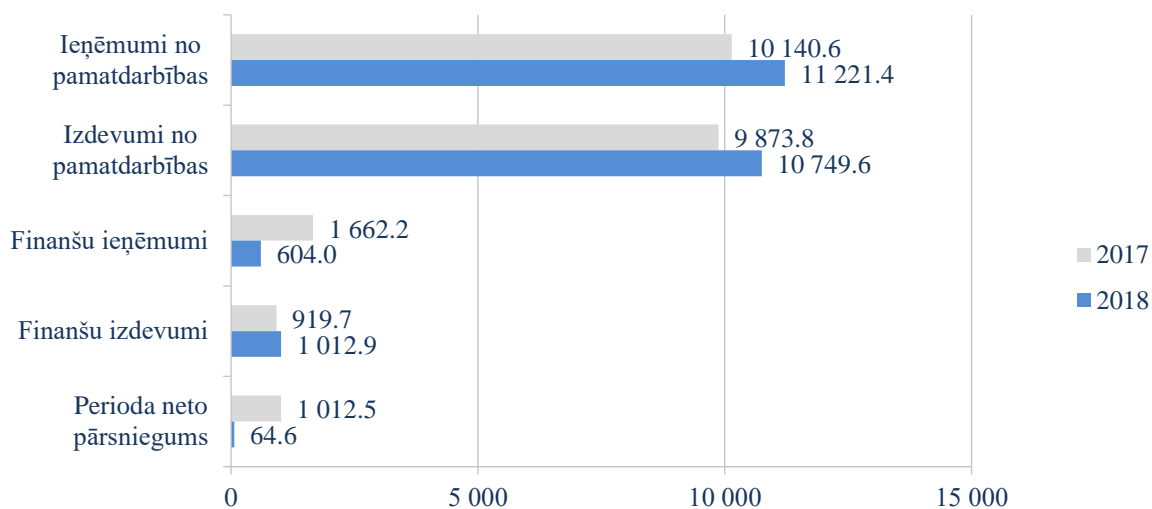
FD.B1. Finanšu ieņēmumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Rīgas pilsētas pašvaldībai 29 165 281 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumu palielinājumu no kapitālsabiedrību akciju un daļu pārvērtēšanas un vērtības samazinājuma izmaiņām un ieņēmumiem no mantiskā ieguldījuma kapitālsabiedrībās;
- Liepājas pilsētas pašvaldībai palielinājums 7 161 067 *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumiem no mantiskā ieguldījuma kapitālsabiedrībās un ieņēmumiem no dividendēm;
- lielākais ieņēmumu samazinājums šajā postenī ir valsts budžeta finanšu uzskaitē (263 278 604) *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar ieņēmumiem no valūtas kursu svārstībām Valsts kases valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības darījumu rezultātā, kur veidojies samazinājums (243 784 360) *euro* vērtībā. Kā arī samazinājums par ieņēmumiem no prasību atzīšanas par valsts vārdā pārņemtiem slimnīcu galvojumiem 19 329 650 *euro* vērtībā;
- Labklājības ministrijai samazinājums (13 530 194) *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar ieņēmumu samazinājumu par valsts pensiju speciālajam budžetam nodoto kapitālsabiedrību akciju pārdošanu 2017. gadā.

FD.B2. Finanšu izdevumi.

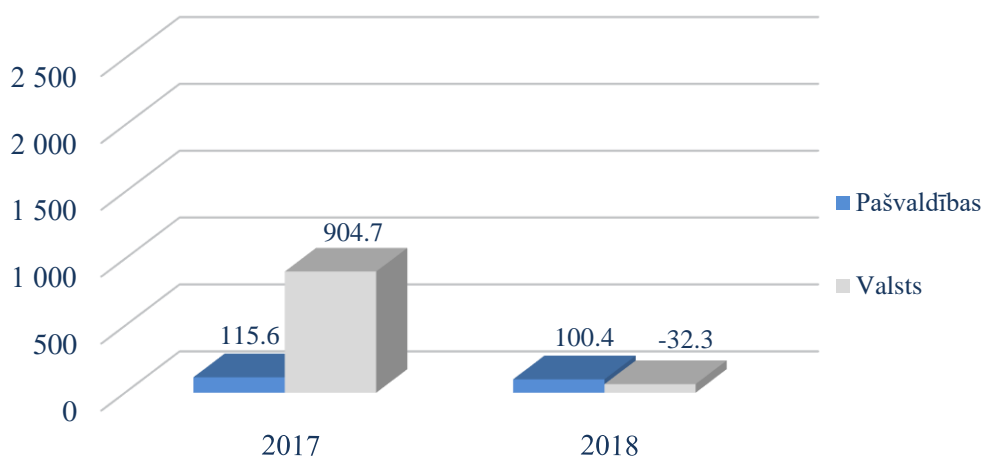
- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Ekonomikas ministrijai (448 639 389) *euro* vērtībā par finanšu izdevumiem no ieguldījumu kapitālsabiedrībā AS “Latvenergo” izslēgšanas no uzskaites;
- Talsu novada pašvaldībai palielinājums (2 617 497) *euro* vērtībā par finanšu izdevumiem no ieguldījuma kapitālsabiedrībā SIA “Talsu ūdens” izslēgšanas no uzskaites;
- lielākais finanšu izdevumu samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē 278 205 162 *euro* vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar izdevumu samazinājumu 272 847 405 *euro* vērtībā no valūtas kursu svārstībām, kas rodas Valsts kases valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības darījumu rezultātā, kā arī samazinājumu par iepriekšējā gadā atzītām saistībām par valsts vārdā pārņemtiem slimnīcu galvojumiem 19 329 312 *euro* vērtībā;
- Finanšu ministrijai samazinājums 31 271 831 *euro* vērtībā, kas saistīts ar izdevumiem no valūtas kursu svārstībām no ilgtermiņa saistību par maksājumiem starptautiskām finanšu institūcijām atlikumu pārvērtēšanas.

Valsts konsolidētā finanšiālās darbības pārskata rādītāji par 2017. gadu un 2018. gadu attēloti 1. attēlā.

1. attēls. Valsts konsolidētais finansiālās darbības rezultāts 2017. gadā un 2018. gadā (milj. euro)

Finansiālās darbības neto pārsniegums 2017. gadā un 2018. gadā, kas uzrādīts atbilstoši uzkrāšanas principam, sadalījumā pa valsts budžeta iestāžu, t.sk. valsts budžeta finanšu uzskaites, un pašvaldību budžeta iestāžu finanšu informāciju (ar Zemkopības ministrijas notikumiem pēc bilances datuma), attēlots 2. attēlā.

2. attēls. Valsts budžeta iestāžu, t.sk. valsts budžeta finanšu uzskaites, un pašvaldību budžeta iestāžu neto pārsniegums 2017. gadā un 2018. gadā (milj. euro)

Informācija par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu ieņēmumiem un izdevumiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām atklāta gada pārskatā no 10. līdz 16. pielikumam.

Informācija par pašvaldību ieņēmumiem un izdevumiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām atklāta gada pārskatā no 18. līdz 20. pielikumam.